

Szakedolgozatok írása, leadása

BA záródolgozat

Formai követelmények:

- A záródolgozat terjedelme (bibliográfia nélkül) min. 55 ezer n (leütés, szóközökkel együtt), illetve szöveggözlés vagy fordítás esetén min. 35 ezer n (részletesebben ld. lent, „Tartalmi követelmények”). Javasolt maximális terjedelme 100 ezer n.
- A záródolgozatot két példányban kell leadni (egyet bekötve, egyet fűzve) + elektronikusan.
- A címlapon szerepelnie kell a szerző nevének, „alapképzési záródolgozat” megjelölésnek és az évszámnak, a belső borítón mindezekon kívül szerepeljen még a hallgató szakja, a témavezető (és a külső konzulens) neve és beosztása, a dolgozat terjedelme.
- A záródolgozat nyelve elsősorban magyar, de lehet a témavezetővel egyeztetett és általa elfogadott idegen nyelv is.
- Minden esetben csatolni kell a hallgató nyilatkozatát arról, hogy a dolgozat a saját munkája.

Téma és témavezető:

- A záródolgozat témavezetője minden esetben kizárólag a Tanszék vagy a Kutatóközpont munkatársa lehet; ezen felül fel lehet külső konzulens is kérni.
- A tanszék javasol lehetséges szakdolgozati témákat, amelyek a tanszéki honlapon olvashatók. A témavezetővel egyeztetve a hallgatónak természetesen lehetősége van a jegyzéktől független, a saját érdeklődésének / egyéb tanulmányainak megfelelő témát is választani.
- A záródolgozat témáját ajánlott a második tanév tavaszán a lehetséges témavezetővel egyeztetni. A záródolgozat címét a harmadik tanév őszén kell bejelenteni. Legkésőbb a címbejelentő lap leadási határideje előtt 2 héttel fel kell venni a témavezetővel a kapcsolatot.

Tartalmi követelmények:

- A záródolgozat nem önálló tudományos teljesítmény, hanem tudományos probléma ismertetése a magyar nyelvű, illetve nemzetközi szakirodalom feldolgozása alapján.
- A záródolgozat lehet önálló írás, ez esetben terjedelme (lábjegyzettel együtt, de bibliográfia nélkül min. 55 ezer n); és lehet jelentősebb terjedelmű szöveggözlés, illetve fordítás is, amelyet legalább 35 ezer n terjedelmű – a szakirodalmat feldolgozó, problémafelvető – tanulmány kísér.
- A záródolgozat sajátos követelménye a szövegcentrikusság: héber (vagy egyéb, a tanszék kereteiben tanított zsidó nyelven vagy releváns idegen nyelven írt) forrásanyag felhasználása.
- A hallgatóknak bizonyítaniuk kell, hogy képesek az elsajátított ismeretek szintetizálására, az alapképzés szintjének megfelelő tudományos kérdések megértésére és ilyenek önálló felvetésére, megoldására, az értekezésben megkívánt módszertani (filológiai) és stilisztikai eljárások alkalmazására.
- A dolgozatnak formai szempontból meg kell felelnie a tudományos publikációkkal szemben támasztható követelményeknek, tartalmazniuk kell bibliográfiát a felhasznált forrásokról és szakirodalomról és a szakma szabályainak megfelelő lábjegyzetelést (ld. lent, „Általános tanácsok”).

Értékelés:

- A hallgatónak kötelező legalább három alkalommal konzultálnia a témavezetőjével, ennek elmaradása esetén a témavezető dönthet úgy, hogy a záródolgozatot nem lehet benyújtani. A témavezető a záródolgozat előlapjának aláírásával igazolja, hogy hozzájárul a benyújtásához.
- A záródolgozat jegyét (1-5) az indexben kell rögzíteni.
- A dolgozatnak két bírálója van, akiket a tanszék jelöl ki; egyikük sem azonos a témavezetővel.
- A dolgozat nyelvi megfogalmazása (helyesírás, stílus) része lehet az értékelésnek, de nem lehet önmagában a visszautasítás alapja (ez a témavezető joga).
- Az értékelés csak szöveges indoklással együtt érvényes.

Szakedolgozatok írása, leadása

MA diplomamunka

Formai követelmények:

- A diplomamunka terjedelme (bibliográfia nélkül) kb. 100-150 ezer n (leütés, szóközökkel együtt), illetve szöveggözlés esetén kb. 50-80 ezer n (részletesebben ld. lent, „Tartalmi követelmények”).
- A diplomamunkát 2 példányban kell leadni (1 bekötve, 1 fűzve) + elektronikusan.
- A címlapon szereplő kötelező adatokról a Tanulmányi Osztály nyújt tájékoztatást.
- Minden esetben csatolni kell a hallgató nyilatkozatát arról, hogy a dolgozat a saját munkája.
- A diplomamunka nyelve elsősorban magyar, de lehet a témavezetővel egyeztetett és általa elfogadott idegen nyelv is.

Téma és témavezető:

- A diplomamunka témavezetője minden esetben kizárólag a Tanszék vagy a Kutatóközpont munkatársa lehet; ezen felül fel lehet külső konzulens is kérni.
- A tanszék javasol lehetséges szakdolgozati témákat, amelyek a tanszéki honlapon olvashatók. A témavezetővel egyeztetve a hallgatónak természetesen lehetősége van a jegyzéktől független, a saját érdeklődésének / egyéb tanulmányainak megfelelő témát is választani.
- A diplomamunka témáját ajánlott a lehetséges témavezetővel minél hamarabb egyeztetni. A diplomamunka címét az első év tavaszán (12 hónappal a tervezett beadás előtt) kell bejelenteni; legkésőbb a címbejelentő lap leadási határideje előtt két héttel a témavezetővel fel kell venni a kapcsolatot.

Tartalmi követelmények:

- A diplomamunka önálló, összefüggő munka (nem portfólió).
- A diplomamunka témáját elsősorban a mesterszakon oktatott témakörökből lehet választani.
- A diplomamunka sajátos követelménye módszertani szempontból a szövegcentrikusság, héber nyelvű (vagy egyéb, a tanszék kereteiben tanított zsidó nyelven vagy releváns idegen nyelven írt) forrásanyag felhasználása.
- A diplomamunka lehet önálló írás, ez esetben terjedelme (lábjegyzettel együtt, de bibliográfia nélkül kb. 100-150 ezer n); és lehet jelentősebb terjedelmű szöveggözlés, illetve fordítás is, amelyet kb. 50-80 ezer n terjedelmű – a szakirodalmat feldolgozó, problémafelvető – tanulmány kísér.
- A hallgatóknak bizonyítaniuk kell, hogy képesek az elsajátított ismeretek szintetizálására, a mesterképzés szintjének megfelelő tudományos kérdések megértésére és ilyenek önálló felvetésére, megoldására (megoldhatatlanságuk indoklására), az értekezésben megkívánt módszertani (filológiai) és stilisztikai eljárások alkalmazására.
- Elvárás a tudományág nemzetközi gyakorlatában elfogadott átírási és bibliográfiai utalási rendszerek alkalmazása
- A munka megírásához nélkülözhetetlen az idegen nyelvű szakirodalom tanulmányozása.
- A mesterszakon követelmény, hogy a diplomamunka írója feldolgozza a téma legfontosabb régi és újabb szakirodalmát.

Értékelés:

- A hallgatónak kötelező legalább három alkalommal konzultálnia a témavezetőjével, ennek elmaradása esetén a témavezető dönthet úgy, hogy a záródolgozatot nem lehet benyújtani. A témavezető a záródolgozat előlapjának aláírásával igazolja, hogy hozzájárul a benyújtásához. – A záródolgozat jegyet (1-5) az indexben kell rögzíteni.
- A dolgozatnak két bírálója van, akiket a tanszék jelöl ki; egyikük sem azonos a témavezetővel.
- A dolgozat nyelvi megfogalmazása (helyesírás, stílus) része lehet az értékelésnek, de nem lehet önmagában a visszautasítás alapja (ez a témavezető joga).
- Az értékelés csak szöveges indoklással együtt érvényes.

Szakedolgozatok írása, leadása

A szakdolgozat elkészítéséhez ajánljuk elsősorban az alábbi könyveket:

- Umberto Eco, *Hogyan írjunk szakdolgozatot?* (Budapest: Gondolat, 1991)
Gyurgyák János, *Szerkesztők és szerzők kézikönyve* (Budapest: Osiris, 2000)
Laczkó Krisztina – Mártonfi Attila, *Helyesírás* (Budapest: Osiris, 2004)

Általános tanácsok:

Tervezés:

Érdeemes idejekorán elkezdni a dolgozat tervezését. Ez a téma kiválasztásával és a pontos cím meghatározásával kezdődik. Ezért kérjük, mindenki minél hamarabb vegye fel a kapcsolatot a leendő témavezetőjével, kérjen tanácsot és konzultáljon. Mindezt legkésőbb a címleadási határidő előtt két héttel el kell kezdeni. A terjedelmi (és időbeni) megkötések miatt is érdemes végiggondolni és szűkíteni, konkretizálni a témát.

Dolgozatírás:

- Kapkodva, az utolsó éjjel nem lehet jó dolgozatot írni, és semmiképp nem lehet az adott témából a legjobbat kihozni.
- A dolgozatírás ideje alatt legalább három alkalommal kell a témavezetővel konzultálni. A dolgozattól folyamatosan le kell neki adni részleteket, amelyek alapján ő további tanácsokat ad.
- A kész dolgozatot ajánlott a leadási határidő előtt két héttel a témavezetőnek odaadni. Amennyiben ez megtörténik, a témavezető érdemben át tudja olvasni a dolgozatot, javítja és véleményezi, és jut idő ezeket a végleges, leadandó dolgozatba is átvezetni.
- A dolgozatot csak akkor lehet beadni, ha a témavezető a dolgozat előlapján aláírásával hozzájárul a benyújtásához.

Tartalom és stílus:

- A dolgozatban a téma és a szakirodalom ismeretén túl a diáknak személyes álláspontját is be kell mutatnia. Ennek során ügyelnie kell arra, hogy mindvégig világos legyen, mikor fogalmazza meg saját álláspontját, és mikor ismerteti másokét (ld. lent, „Plágium”).
- Fontos a dolgozatban a meggyőző érvelés, logikus gondolatmenet.
- A kollokvialis fordulatok, a közhelyek, a felkiáltójelek kerülendők.
- A szöveget bekezdésekre kell tagolni. A bekezdés mindig önálló gondolati egység; egy-egy új gondolat kerüljön tehát új bekezdésbe.
- Helyesírási, központoszási hibák nélkül kérjük a dolgozatot beadni. Ehhez elsősorban Laczkó Krisztina, Mártonfi Attila *Helyesírás* (Budapest: Osiris, 2004) c. könyvét ajánljuk. De az alapvető gépelési hibák elkerülése végett legalább a szövegszerkesztő által biztosított helyesírás-ellenőrző program futtatása sem árt.

Forma:

- A dolgozat kötelező elemei: címlap, tartalomjegyzék, bevezetés, a főszöveg (fejezetekre, és esetleg alfejezetekre bontva), befejezés (összegzés), bibliográfia.
- Tipográfiai elvárás a másfeles sortáv, Times New Roman (vagy annak megfelelő), 11-12 pontos betűtípus.
- A margó a kötésoldalon legyen legalább 3, egyébként legalább 2.5 cm.
- A jegyzetek az oldal alján, lábjeget formájában legyenek.
- Az oldalak alján legyen lapszámozás.
- A bekezdések első sora legyen behúzva, a bekezdések között ne legyen sorköz.

Plágium:

Plágium az, ha az ember más forrásból használ anyagokat (adatot, gondolatmenetet, fordítást, forrást, hivatkozást, ötletet stb.), és nem nevezi meg a forrást, tehát sajátjaként próbálja meg „eladni” – és ez lopásnak számít. Nem csak a szó szerinti idézet plágium, hanem egy adott gondolat átírása, parafrazálása is. Ha könyvekből, cikkekből, dolgozatokból, előadásokból veszünk valamit, amit beépítünk a magunk gondolatmenetébe, a forrást mindig pontosan meg kell nevezni.

A dolgozatban fel kell tüntetni a tényeket, érveket, amit az ember másoktól vesz. Ha egy adott személy vagy mű különösen nagy befolyással van a dolgozatra, azt nem elég egy lábjegyzetben megemlíteni, hanem a főszövegben ezt egyértelművé kell tenni.

– Éppen ezért a szakdolgozathoz minden esetben csatolni kell a hallgató nyilatkozatát arról, hogy a dolgozat a saját munkája (ld. fent, „Formai követelmények”).

Idézetek:

– Az idézetek mindig legyenek pontosak. Lábjegyzetben meg kell adni az idézet pontos helyét, oldalszámmal együtt.

– A rövid (2-3 sornál rövidebb) idézetek a főszövegben belül legyenek, és mindig legyen idézőjel („...”) az idézet elején és végén (a kezdő idézőjel után, illetve a záró idézőjel előtt ne legyen szóköz).

– Hosszabb idézeteket külön kell szedni: ezek új bekezdésben, behúzva, egyes sortávval szerepeljenek. Itt nem kell idézőjel.

– Eredeti források esetén az idézetet először az eredeti nyelven, majd fordításban is meg kell adni. A fordítás az idézet után szerepeljen, külön tördelve.

– Szakirodalmat is eredeti nyelven szokás idézni, ez esetben azt is le kell fordítani a szakdolgozat nyelvére (a fordítás szerepelhet a lábjegyzetben).

– Ha az idézetből hiányzik valami, és mi írjuk bele utólag, akkor ezt szögletes zárójelbe kell tenni.

– Ha az idézetből valamit kihagyunk, akkor azt zárójelben, három ponttal jelöljük: (...).

– Ha az idézetben valami hibás, azt a szögletes zárójelbe foglalt latin ‘így’ szócskával jelöljük: [sic!].

– Az idézetben belüli idézetet »lúdlábak« közé tesszük.

Átírás:

Héber (jiddis, arámi, stb.) szavak átírásához javasoljuk Laczkó Krisztina, Mártonfi Attila *Helyesírás* (Budapest: Osiris, 2004) c. könyvének vonatkozó részeit (kül. pp. 261-267). Ettől esetenként el lehet térni, de a legfontosabb, hogy az átírás következetes rendszer szerint történjék.

Hivatkozások:

– Könyv, színdarab címét kurziválni kell.

– Novellák, versek, esszék címét idézőjelek közé kell tenni.

– Bibliai hivatkozásoknál ügyeljünk arra, hogy következetesen egy azonos rendszert használjunk (pl. ha Genesis, akkor legyen Exodus, és ne Kivonulás; ha 2Kir 3,3–8, akkor máshol is vessző legyen a fejezet és a vers száma között, és ne kettőspont stb).

– Rabbiniikus hivatkozásoknál a traktátus rövidítése előtt a m / b / j betűt használjuk (pl. mBer, bBer, jBer).

Lábjegyzet:

– A hivatkozott forrásokat lábjegyzetben adjuk meg.

– A lábjegyzetben az idézett és hivatkozott műveket, tények / érvek forrásait kell megadni. Nyilvánvaló tényekhez nem kell forrás (pl. hogy mikor rombolta le Titus a második Szentélyt stb).

– Amennyire lehet, a lábjegyzeteket bibliográfiai adatokhoz használjuk csak. A megjegyzéseket, gondolatokat a főszövegbe kell írni.

– A lábjegyzet kisebb betűvel (10 pontos) és kisebb sortávval (1-es) legyen szedve.

– A lábjegyzet mondatnak minősül, tehát mindig nagy betűvel kezdődik, és mindig pont van a végén.

– A lábjegyzetben a szerző nevét a használt sorrendben adjuk meg (pl. Noam Chomsky, Dovid Katz, de Kohn Sámuel), míg a bibliográfiában mindig a vezetéknev van elől.

– A lábjegyzetben a hivatkozott forrás pontos helyét (oldalszám is) meg kell adni: Barker Fairley, *A Study of Goethe* (Oxford: Clarendon Press, 1947), p. 93.

– Ugyanarra a műre történő ismételt utalás esetén a lehető legrövidebb, de még egyértelmű hivatkozást kell használni.

Bibliográfia:

– A primer forrásoknál a használt kiadás adatait precízen fel kell tüntetni (szerkesztő stb.), hisz ugyanazon szöveganyag különböző kiadásai lényegesen eltérhetnek. Ezeket időrendi sorrendben (amennyiben a kronológia nem egyértelmű, alfabetikus sorrendben) kell megadni.

– Amennyiben a dolgozatban a szerző a Biblia-idézeteket nem saját maga készíti el, a használt bibliafordítás adatait is pontosan meg kell adni.

- A dolgozat végén a szakirodalmat a szerző vezetékneve szerinti alfabetikus sorrendben kell megadni. A felsorolást tehát a szerző vezetéknevével kezdjük; amennyiben ez eltér az általánosan használt sorrendtől, a vezetéknev és az utónév közé vessző kerül.
- A címeznél követni kell az adott nyelvben szokásos kis- és nagybetű használatot; szerkesztett könyv esetében a szerkesztő (szerk. / ed. / Hrsg.) a könyv nyelve alapján legyen megadva.
- Internetes források használatakor (akár primer forrás, akár szakirodalom) a honlap címének pontos feltüntetése mellett a letöltés időpontját is meg kell jelölni.
- Néhány példa a tanszék által preferált bibliográfiai hivatkozásokra, különböző fajták szerint:

könyv:

- Venetianer Lajos, *A zsidóság szervezete az európai államokban* (Budapest: Izraelita Magyar Irodalmi Társulat, 1901)
- Zimmels, Hirsch Jacob, *Ashkenazim and Sephardim. Their Relations, Differences, and Problems as Reflected in the Rabbinical Responsa* (Jew's College Publications, NS 2) (London: Oxford University Press, 1958)

szerkesztett könyv:

- Silber, Michael K., ed., *Jews in the Hungarian Economy 1760–1945. Studies Dedicated to Moshe Carmilly-Weinberger on his Eightieth Birthday* (Jerusalem: The Magnes Press, 1992)

tanulmánykötetből egy tanulmány:

- Silber, Michael K., „The Historical Experience of German Jewry and its Impact on Haskala and Reform in Hungary”, in: Jacob Katz, ed., *Toward Modernity. The European Jewish Model* (New Brunswick – Oxford: Transaction Books, 1987), pp. 107–157.
- Cohen, Asher, “The Halutz Resistance as a Revolt Against Assimilation”, in Randolph L. Brahm – Attila Pók, eds., *The Holocaust in Hungary: Fifty Years Later* (New York: Columbia UP, 1997), pp. 425–440.

cikk folyóiratban vagy évkönyvben:

- Klemperer, Gutmann, „The Rabbis of Prague: A History of the Rabbinate of Prague”, *Historia Judaica*, 13 (1951), pp. 55–82.
- Weil, Abraham, “‘Memorial Books’ as a Source for Research into the History of Jewish Communities in Europe”, *Yad Vashem Studies*, 1973, pp. 255-271.

lexikon szócikk (a szerző neve itt is fontos!):

- Rabinowitz, Louis Isaac, „Levirate marriage and halizah”, in: *Encyclopaedia Judaica*, vol. 11 (Jerusalem: Keter, 1972), col. 122–131.

szakdolgozat, disszertáció:

- Flatto, Sharon, *Prague's Rabbinic Culture: The Concealed and Revealed in Ezekiel Landau's Writings* (PhD Diss., Yale University, 2000, MS)
- Silber, Michael K., *Absolutism, Hungary and the Jews. A comparative Study of Military Conscription of the Jews in the Habsburg Lands: 1788–1815* (MA. Thesis, Columbia University, 1977, MS)